

Силабус

навчальної дисципліни «СОЦІОЛОГІЯ»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	221 Стоматологія
Освітньо-професійна програма	Стоматологія ортопедична
Освітній ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус дисципліни	Нормативна
Група	II СО-11
Мова викладання	Українська
Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Соціально-гуманітарних дисциплін
Викладач курсу	Лозинська Світлана Олексіївна – кандидат історичних наук, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист.
Контактна інформація викладача	s.lozynska@lma.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі он-лайн консультації через ZOOM, Meet, або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	
Опис навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 2,5 Загальна кількість годин – 75 Модулів –1 Рік підготовки –2 Семестр –4 Лекції – 14 год. Семінари –22 год. Самостійна робота – 39 год.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Соціологія» є нормативною дисципліною зі спеціальності Стоматологія ортопедична. Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати здобувачам вищої (фахової перед вищої) освіти необхідні знання для формування розуміння сутності соціального життя, соціальної структури суспільства, навичок аналізу соціальних явищ і процесів, розробки та реалізації соціальних проектів, вміння управляти соціальними процесами. Предметом вивчення навчальної дисципліни є соціальний розвиток людини та суспільства, їх соціальна організація та соціальна життєдіяльність.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни «Соціологія» є формування у студентів соціологічного світогляду щодо розуміння соціальних явищ та процесів, які пронизують соціальні взаємодії людей у різних вимірах суспільного життя;

	<p>Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – предмет, структуру, функції, принципи, методи, основні категорії та закони соціології як науки; – особливості становлення соціології як самостійної науки; – структуру та зміст спеціальних соціологічних теорій; – послідовність розробки програми соціологічного дослідження; – основні методи збору, обробки, аналізу результатів соціологічних досліджень; – шляхи реалізації результатів соціологічних досліджень і соціальних технологій у суспільній практиці; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – пояснювати, оцінювати, узагальнювати знання про суспільство в контексті системного підходу з елементами структурно – функціонального аналізу; – володіти основними соціологічними термінами, користуватися ними під час виступів на семінарах, в дискусіях, диспутах тощо; – користуватися всіма доступними джерелами знань, самостійно добирати матеріал до реферату, доповіді, самостійної роботи; – використовувати в роботі засоби масової комунікації, в тому числі комп’ютерні джерела інформації; – брати участь в організації та проведенні соціологічних опитувань; сприяти розв’язанню міжособистісних та трудових конфліктів, виконуючи роль медіатора.
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>Згідно з вимогами ОПД дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>інтегральної:</i> молодший бакалавр здатний вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми галузі охорони здоров’я із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, медичних і клінічних наук, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, характеризується невизначеністю умов і вимог; – <i>загальної:</i> знання та розуміння предметної області та розуміння професії, здатність спілкуватися українською мовою, як усно, так і письмово; здатність спілкуватися другою мовою; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов’язків; здатність формулювати соціальну проблему; визначати соціологічний предмет дослідження; узагальнювати соціологічні факти; розглядати суспільство як цілісну систему; аналізувати взаємозв’язок політичної, економічної, соціальної та культурної сфер; аналізувати особливості процесу створення соціальних інститутів; розглядати соціальні явища з позицій макросоціологічних і мікросоціологічних парадигм; – <i>спеціальної (предметної):</i> проводити соціологічний аналіз актуальних соціальних проблем; відбирати індикатори аграрного, індустріального та інформаційного суспільств, і відповідно до них описувати еволюцію українського суспільства, суспільств пострадянського простору; складати програму емпіричного соціологічного дослідження; підібрати оптимальний метод для проведення соціологічного дослідження певної соціальної проблеми; формувати вибірку для проведення соціологічного дослідження, вміти визначити її обсяг, похибку; аналізувати та інтерпретувати соціологічну інформацію.
<p>Політика курсу</p>	<p>Дотримання принципів академічної доброчесності. Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очіку-</p>

ється, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.

Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології.

Під час занять здобувачі вищої (фахової передвищої) освіти діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Академії. Під час боротьби з епідемією KOVID-19 виконують всі настанови протиепідеміологічного режиму: носять маски, дотримуються соціальної дистанції, використовують антисептики. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.

Відвідування занять.

Студенти повинні відвідувати усі лекції, *семінари/практичні/лабораторні заняття* курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.

Політика дедлайну.

Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт.

Порядок відпрацювання пропущених занять.

Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також улюбий зручний час для викладача.

Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.

ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Соціологія як наука. Теорія і практика соціологічних досліджень. Історія становлення і розвитку соціології	2
2	Суспільство як соціальна система. Соціальна структура та соціальна стратифікація	2
3	Особистість в системі соціальних зв'язків. Соціологія культури	2
4	Етносоціологія. Соціологія політики. Соціологія релігії	2
5	Соціальні конфлікти та шляхи їх вирішення	2
6	Соціологія сім'ї	2
7	Соціологія праці та управління	2
	Разом:	14

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Соціологія як наука про суспільство. Теорія і практика соціологічних досліджень	2
2	Історія розвитку соціології в країнах Західної Європи і США	2
3	Становлення і розвиток української соціології	2

4	Суспільство як соціальна система. Соціальна структура та соціальна стратифікація	2
5	Особистість в системі соціальних зв'язків. Соціалізація особистості	2
6	Соціологія культури. Соціологія освіти	2
7	Етносоціологія. Соціологія політики. Соціологія релігії	2
8	Соціальні конфлікти та шляхи їх вирішення	2
9	Соціологія сім'ї	2
10	Соціологія праці та управління	2
11	Модульний контроль 1. Соціологія як наука	2
	Разом:	22

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методи дослідження соціології. Розробити анкету на тему: «Вільний час та дозвілля сучасної молоді»	3
2	Головні напрямки розвитку соціології ХХ ст. Скласти таблицю	3
3	М.Грушевський і українська соціологія. Підготувати доповідь	3
4	Суспільство: механізми розвитку та руйнування. Написати есе	3
5	Трансформація системи соціальних інститутів в сучасній Україні. Зробити порівняльну таблицю	3
6	Наука і культура як найважливіші компоненти духовного життя суспільства. Написати тези	3
7	Соціологія освіти. Розробити анкету на тему: «Книга в житті сучасної людини»	3
8	Етносоціологія. Соціологія релігії. Підготувати мультимедійну презентацію	3
9	Соціологія політики. Розробити анкету на тему: «Політична культура сучасної української молоді»	3
10	Соціально-економічні проблеми як предмет економічної соціології. Написати есе	3
11	Рівень престижності медичної професії та перспективи її змін. Написати есе	3
12	Соціологічні дослідження шлюбу та сім'ї в Україні. Підготувати статистичні дані	3
13	Підготовка до модульного контролю 1	3
	Разом:	39

Література для вивчення дисципліни

Основна (базова):

1. Лукашевич М.Й. Соціологія. Загальний курс. Підручник – К., 2004.
2. Макеев С.О. Соціологія. Навчальний посібник. – К., 2003.
3. Осипова Н.П. Соціологія. Навчальний посібник – Юрінком, 2003.
4. Павличенко П.П., Литвиненко Д.А. Соціологія: Навчальний посібник.- К, 2000.
5. Піча В.М. Соціологія. Загальний курс. – Новий світ, 2004.
6. Пилипенко В.Є., Вишняк О.І., Куценко О.Д. Спеціальні та галузеві соціології – К, 2004.
7. Сірий Є.В. Соціологія – К., 2004.
8. Соціологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. / За ред. В.Г. Городяненка. – К., 2003.

Допоміжна:

1. Білоус В.С. Соціологія у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях. Навчальний посібник КНЕСУ, 2002.

	<p>2. Волович В.І., Андрущенко В.П. Соціологія: короткий енциклопедичний словник – К.,1999.</p> <p>3. Піча В.М. Соціологія: терміни, поняття, персоналії. Словник – довідник. – Новий світ, 2003.</p> <p>Інтернет-ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://www.glasnet.ru/~asch/sociology/ 2. http://www.people.nnov.ru/jg/soc.htm 3. http://socia.narod.ru/sociology/uchebnik/uchebnik.htm 4. http://www.glasnet.ru/~asch/sociology/ 5. http://www.magister.msk.ru/library/revolt/aksel001htm 6. http://socia.narod.ru/sociology/uchebnik/uchebnik.htm 7. http://socia.narod.ru/sociology/uchebnik/uchebnik.htm 8. http://www.glasnet.ru/~asch/sociology/ 9. http://socia.narod.ru/sociology/uchebnik/uchebnik.htm 10. http://sociology.agava.ru/ 11. http://sociology.agava.ru/ 12. http://www.sociolog.narod.ru/works/iskusstvo/skusstvovopt.htm 13. http://www.people.nnov.ru/jg/soc.htm 																																				
<p>Поточний та підсумковий контроль</p>	<p>Поточний контроль здійснюється на кожному <i>семінарському занятті</i> з обов’язковим виставленням оцінки: усне, письмове (тестові завдання) опитування, показ і коментар презентації теми.</p> <p>Підсумковий контроль проводиться у вигляді тестового модульного контролю, підсумку поточних семінарських оцінок та виставляється диференційований залік.</p>																																				
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Форми та методи, які будуть використовуватися під час навчального процесу: лекції, презентації, екскурсії, дискусії, індивідуальні дослідження.</p> <p>У разі роботи в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне навчальне середовище MOODLE, Google Classroom.</p> <p>Лекції та семінарські заняття будуть вестися за допомогою програм електронної комунікації Zoom, Meet чи аналогічних.</p> <p>Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальних мережах Viber, WhatsApp (за вибором академічної групи).</p>																																				
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>У звичайному режимі навчання.</p> <p>Вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до навчального середовища MOODLE, або Google Classroom.</p> <p>У режимі дистанційного навчання під час карантину.</p> <p>Вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.</p>																																				
<p>Критерії оцінювання</p>	<p style="text-align: center;">Схема нарахування та розподіл балів</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="6" style="text-align: center;">Поточне оцінювання, МК та самостійна робота</th> <th rowspan="2" style="text-align: center;">СМО</th> <th rowspan="2" style="text-align: center;">ПМО</th> <th rowspan="2" style="text-align: center;">ECTS</th> <th rowspan="2" style="text-align: center;">За національною шкалою</th> </tr> <tr> <th colspan="6" style="text-align: center;">Модуль 1</th> </tr> <tr> <th style="text-align: center;">T1</th> <th style="text-align: center;">T2</th> <th style="text-align: center;">...Tn</th> <th style="text-align: center;">САП</th> <th style="text-align: center;">МК 1</th> <th style="text-align: center;">МО</th> <th></th> <th></th> <th></th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="height: 20px;"></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>T₁ – T_n – теми занять до модульного контролю 1; САП – середнє арифметичне усіх позитивних оцінок в національній шкалі, яке переводиться у 100 – бальну шкалу; МК модульний контроль; МО (модульна оцінка) – середнє арифметичне САП та МК;</p>	Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО	ECTS	За національною шкалою	Модуль 1						T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО														
Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО					ECTS	За національною шкалою																								
Модуль 1																																					
T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО																																

СМО (семестрова модульна оцінка) – це середньоарифметична МО;
ПМО (підсумкова модульна оцінка) – виставляється в кінці вивчення дисципліни за 100 – бальною, національною шкалою та ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A
80-89	добре	B
70-79	добре	C
60-69	задовільно	D
51-59	задовільно	E
35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F

Питання до підсумкового контролю

1. Предмет і об'єкт соціології як науки.
2. Місце і роль соціології в системі наук про суспільство.
3. Соціальні закони соціології: їх сутність і види.
4. Структура соціології як науки.
5. Етапи становлення і розвитку соціології як науки.
6. Значення соціології для розвитку медицини.
7. Загальні положення соціологічних вчень О.Конта.
8. Загальні положення соціологічних вчень Г.Спенсера.
9. Загальні положення соціологічних вчень Е.Дюркгейма.
10. Загальні положення соціологічних вчень М.Вебера.
11. Зародження та розвиток української соціології.
12. Сучасні соціологічні теорії.
13. Зміст поняття «суспільство», його сутнісна характеристика.
14. Мікро- та макрорівні вивчення суспільства.
15. Базисні компоненти суспільного життя: соціальні процеси, взаємодії, відносини та зміни.
16. Соціальні відносини та соціальні конфлікти.
17. Соціальна структура суспільства та її складові.
18. Теорія походження суспільства.
19. Основні підходи до вирішення проблеми типології суспільства.
20. Соціальна стратифікація, її види і критерії.
21. Соціальна мобільність: поняття і види.
22. Соціальні інститути: їх види і функції.
23. Роль і місце соціальних організацій у суспільстві, їх види.
24. Особистість у системі соціальних зв'язків.
25. Соціологічні підходи до вивчення особистості.
26. Соціологічна структура особистості.
27. Процес соціалізації: етапи, компоненти.
28. Соціальні статуси і соціальні ролі: поняття і види.
29. Наукові підходи до вивчення ролі особистості у суспільстві.
30. Соціальна поведінка, фактори її формування.
31. Соціологія економічного життя: об'єкт, предмет, завдання.
32. Соціальні функції економіки.
33. Основні категорії економічної соціології.
34. Економічна поведінка особистості та її класифікація.
35. Економічні моделі організації системи охорони здоров'я.
36. Праця як соціальний процес.
37. Трудовий колектив, його структура та функції.

38. Конфлікт у трудовому колективі та шляхи його розв'язання.
39. Соціологія праці та управління і менеджмент: відмінність і взаємозв'язок.
40. Поняття предмета соціології праці та зайнятості.
41. Формування соціологічних ідей про працю.
42. Роль соціології праці й зайнятості у вирішенні соціально-економічних проблем.
43. Особистість керівника, методи підвищення ефективності його праці та взаємодії з колективом.
44. Соціальне програмування і прогнозування в управлінні.
45. Соціологія політики: предмет і об'єкт, проблеми, які досліджує.
46. Політична система суспільства, її функції та її ознаки.
47. Принципи політичної стратифікації сучасного суспільства.
48. Легітимність політичної влади та її ознаки.
49. Поняття електоральної соціології та її види.
50. Соціологія громадської думки.
51. Вплив ЗМІ на формування громадської думки.
52. Освіта як соціальний інститут. Функції освіти в суспільстві.
53. Соціологія освіти: об'єкт, предмет, соціальні функції.
54. Соціологія культури: соціальні функції культури.
55. Види і структурні елементи культури в житті людини.
56. Соціологічні концепції релігії.
57. Функції релігії як соціального інституту суспільства.
58. Тенденції розвитку релігійних процесів в українському суспільстві.
59. Поняття про етнос, націю, народ.
60. Соціологія сім'ї. Сім'я і шлюб як соціальні інститути.
61. Поняття про шлюб. Історичні форми шлюбу.
62. Сучасні тенденції розвитку шлюбних та сімейних відносин.
63. Умови життя сім'ї та вплив їх на стан здоров'я людини.
64. Основні поняття гендерної рівності.
65. Гендерні ролі і проблеми гендерної соціалізації.
66. Сім'я як соціальний інститут: функції, структура, типи.
67. Демографічна політика і демографічна ситуація.
68. Роль медицини у забезпеченні відтворення населення та плануванні сім'ї.
69. Соціальні відносини в медичній галузі.
70. Порівняльний аналіз систем охорони здоров'я.
71. Тенденції розвитку системи охорони здоров'я в Україні.
72. Молодь як специфічна соціально-демографічна група.
73. Молодіжна субкультура та її вплив на особистість.
74. Девіантна поведінка та її соціальна корекція.
75. Соціологія конфлікту як галузь соціологічного знання.
76. Історія становлення соціології конфлікту.
77. Поняття «соціальний конфлікт» і причини конфліктів.
78. Типологія конфліктів.
79. Механізм і структура соціальних конфліктів.
80. Функції соціальних конфліктів.
81. Попередження та розв'язання конфліктів.
82. Стратегії виходу з конфліктної ситуації.
83. Методологічні прийоми дослідження конфліктів.
84. Особливості підготовки і проведення соціологічного дослідження.
85. Програма соціологічного дослідження: компоненти, етапи.
86. Поняття вибірки у соціологічному дослідженні, її види.
87. Методи збирання соціологічної інформації.
88. Опитування: види та вимоги до проведення.

	89. Анкетування: типи запитань, структура анкети, вимоги до проведення. 90. Поняття інтерв'ю: види та вимоги до проведення. 91. Спостереження: види та вимоги до проведення. 92. Методи обробки та аналізу емпіричних даних. 93. Процедура інтерпретації результатів соціологічних досліджень.
Опитування	Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу